

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologiæ Polemicæ Universæ

Pichler, Vitus

Augustæ Vindelicorum, Anno MDCCXIII.

§. 2. Iidem non possunt sufficienter probare Canonem S. Scripuræ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39374

docens, dari Scripturam S. Adde, quod etiam litteræ regæ non semper certè ac *infallibiliter* dignoscantur ex iudicijs, etiam si attentè & circumspèctè legantur: de litteris autem Divinis debet haberi infallibilis certitudo etiam quoad nos, quam certitudinem certè non pariunt illa criteia Scripturæ intrinseca; cur enim ab aliquo sancto & sapienti viro, qualis v. g. fuit S. Augustinus, Thomas Kempensis, S. Franciscus Xaverius &c. non possit scribi liber, in quo res æquè sublimes, tam copiosa instructio, tam efficax energia verborum, imò & quædam vaticinia de rebus futuris, quæ postmodum impleantur, ac mediâ ad salutem contenta sint, quin tamen talis liber esset *Canonicus*? Quid si aliquis diceret, Evangelia S. Bartholomæi, Thomæ, Nicodemi, quæ nec ab Adversarijs agnoscuntur pro Canonicis, esse tales libros, memoratis saltem plerisque dotibus instructos? Accedit, quod in Scripturis, quas Adversarij agnoscunt pro Divinis, reperiantur plurima capita, & sententiæ, in quibus nulla apparet vel sublimitas, vel informatio morum, vel

energia verborum, vel prædictio: quare ergo habent pro Divinis?

Ob. 3. *Spiritus est, qui testificatur.* 1. Jo. 5. v. 6. hoc est, Spiritus S. testimonium est quasi viva sensatio apud eos, qui Scripturam piè legunt, ut eam agnoscant: *ipse enim Spiritus reddidit testimonium Spiritui nostro.* Rom. 8. v. 16. *Et Spiritus docebit vos omnia, & suggeret vobis omnia.* Jo. 14. Ergo ex Spiritu interno potest satis cognosci etiam existentia Scripturæ. R. hoc argumentum, quod apud multos ex Adversarijs est potissimum, planè ineptissimum esse, tum quia adducit textus Scripturæ ad probandam existentiam Scripturæ, & sic supponit id, de quo queritur, tum quia ex his textibus non probatur, quod ille spiritus & dictamen internum, quo judicant dari Scripturam, sit Spiritus S. illustratio, & non potiùs fallax persuasio & erroneum proprij intellectus iudicium, tum quia Turcæ vel alij Scripturam negantes eodem jure possunt dicere, se negare ex interno Spiritus S. testimonio, *Spiritum esse, qui sibi testificetur, Spiritum reddere Testimonium spiritui suo &c.*

§. II.

Idem non possunt sufficienter probare Canonem S. Scripturæ.

9. Sciendum 1. vocem *Canon* esse Græcam, & Latine significare idem ac vocem *Regula*, item *Catalogus*. Quæ utraque significatio huc quadrat; cum

R. P. Pichler Theol. Polemica,

enim S. Scriptura sit *Regula* seu norma nostræ fidei & morum, rectè appellatur *Canon*, & totus *Catalogus*, in quem recepti sunt libri S. Scripturæ, itidem

11

itidem

itidem rectè vocatur *Canon*; sic dicimus, hunc vel illum librum esse in *Canone*, hoc est, in Catalogo Librorum Sacrorum, & libros sacros vocamus *Canonicos*. Porro possunt aliqui libri fieri esse Canonici *secundum se*, quin tamen sint Canonici *quoad nos*, live *Canonizati*, seu relati inter Divinos; sicut aliud est esse *Sanctum*, & aliud esse *Canonizatum*. Quòd aliquis liber sit Canonicus *secundum se*, habetur à solo DEO illum dictante vel inspirante; quòd autem sit Canonicus *quoad nos*, hoc est, nobis sufficienter cognitus, habetur per revelationem Divinam nobis satis propositam.

xo. Sciendum 2. per libros Canonicos ordinariè & communiter intelligi illos, qui sunt Canonizati, seu legitima auctoritate in numerum librorum Sacrorum relati. Canonicis opponuntur

Apoeryphi, qui nempe, licet à quibusdam aliquando Patribus habiti sint pro Divinis, legitima tamen auctoritate (publicò nempe Ecclesiæ judiciò) nunquam pro talibus declarati & acceptati sunt: tales hodie sunt Oratio Regis Manassæ, Psalmus 151. Appendix libri Job, liber Hermetis (qui inscribitur Pastor) liber III. & IV. Esdræ, liber III. & IV. Machabæorum; qui, etiamsi in Codice Bibliothecæ Græcæ vel Latine contineantur, tamen inter Canonicos recepti non sunt, & ideo infallibilem (saltem *quoad nos*) auctoritatem non habent. In alio sensu etiam illi libri vocantur *Apoeryphi*, qui errores continent admixtos.

Sciendum 3. In Canone Catholico libros Canonicos contineri 72. nimirum Veteris Testamenti 45. Novi autem 27. Suntque sequentes.

Veteris Testamenti.

Genesis.
Exodus.
Leviticus.
Numeri.
Deuteronomium.
Josue.
Judices.
Ruth.
4. Libri Regum.
2. Libri Paralipomenon.
2. Libri Esdræ.
Tobias.

Judith.
Esther.
Job.
Psalteriũ.
Proverbia.
Ecclesiastes.
Cantica.
Sapientia.
Ecclesiasticus.
4. Prophetæ Majores,
cum Baruch.
12. Prophetæ Minores.
2. Libri Machabæorum.

Quatuor *Majores Prophetae* sunt I-
saías, Jeremias, Ezechiel, Daniel.
Duodecim *Minores* Oseas, Joel, Amos,
Abdias, Jonas, Micheas, Nahum,
Bacuc, Sophonias, Aggeus, Zacharias,
Malachias.

Novi Testamenti.

1. Evangelia.
- Actus Apostolorum.
14. Epistolæ S. Pauli.
3. Epistolæ S. Joannis.

2. Epistolæ S. Petri.
- Epistola S. Jacobi.
- Epistola S. Judæ.
- Apocalypsis.

Auctores Evangeliorum sunt *Matthæus*,
Marcus, *Lucas*, *Joannes*. Actuum S.
Lucas. Apocalypseos S. *Joannes*. Epi-
stolæ quatuordecim S. *Pauli* sunt scriptæ
ad sequentes: una ad Romanos, duæ
ad Corinthios, una ad Galatas, una
ad Ephesios, una ad Philippenfes, una
ad Colossenses, duæ ad Thessalonicen-
ses, duæ ad Timotheum, una ad Ti-
tum, una ad Philemonem, una ad
Hebræos.

Habetur iste Catalogus Librorum
Canonicorum ex Concil. Tridentin.
Sess. 4. Patres verò Tridentini hunc
eundem Canonem acceperunt à Con-
cil. Florentino, Florentinum à Roma-
no sub Gelasio, Gelasius ab Augusti-
no, Augustinus à Concil. Carthag. III.
(quod alij appellant V. alij VI.) ap-
probato à Synodo Generali VI. Patres
hujus Concilij Carthag. ab Innocentio
I. Papa in ep. ad Exuperium, qui Inno-
centius vixit sub annum 402. & hunc
Canonem, quem à temporibus Apo-
stolorum per continuam Traditionem
accepit, clarè & explicitè declaravit,
eò quòd Traditio Apostolica ob ingen-
tes persecutiones Ecclesie non in omni-
R. P. Pichler Theol. Polemica.

bus locis sat cognita fuisset; quod in-
dè etiam colligitur, quòd de quibus-
dam ex recitatis libris aliqui Patrum
dubitaverint, donec notitia declarati-
onis ab Innocentio factæ ad ipsos perve-
nerit.

Sciendum 4. Lutherum & Calvinum
ex recitato Canone per summam & in-
auditam temeritatem expunxisse inte-
gros libros Veteris Testamenti, nimi-
rum libros *Tobia*, *Judith*, *Sapientia*,
Ecclesiastici, *Machabæorum*,
Baruch, & *addidamenta ad Esther* &
Danielem. Imò Lutherus adhuc in-
solentior Bibliomastix etiam Novo Te-
stamento sacrilegas manus iniecit ex-
pungendo *Epistolam B. Pauli ad Heb-
ræos*, *Epistolam S. Jacobi*, *Epistolam*
S. Jude, & *Apocalypsin S. Joannis*.
Jure igitur hi Novatores in jus vocan-
tur, & postulatur ab ipsis, qua aucto-
ritate rem tantam aggressi sint contra
Universalis Ecclesie Traditionem anti-
quissimam? unde infallibiliter doceant,
ac sufficienter probent, eos libros,
quos ipsi expunxerunt, non esse Di-
vinos? siquidem plurimum interest id
certò nôsse; cum aliis certi non sint,

an non habeant Scripturam mancam, truncatam, & quod consequitur, mancam & truncatam fidem, non totam DEI voluntatem ipsis proponentem. Item unde infallibiliter certi sint, eos libros, capita, & sententias omnes, quas ipsi recipiunt pro Verbo DEI, esse Verbum DEI? Verbo, unde infallibiliter certi sint de suo Canone, seu hos, & non alios libros, esse Canonicos?

Dico. Lutherani, Calvinistæ, Zvingliani, & ceteri Apostata omnes, non possunt in suis principijs sufficienter probare suum Canonem Scripturæ, ut de eo sint infallibiliter certi. Demonstratur: non enim probare possunt 1. ex Scriptura (quæ sola juxta ipsos potest parere infallibilem certitudinem) partim quia in Scriptura nullibi profusè clarè, imò nec obscure dicitur, hos omnes libros, quos Adversarij agnoscunt pro Divinis, & non alios, quos ipsi recipiunt, esse verè Divinos, ut sit evidens lustranti totam Scripturam; partim quia, etiam si alicubi legeretur scriptum, hos & non alios libros, capita, & sententias esse verè Scripturam S. propterea tamen *infallibiliter* non essent certi, eò quòd certi non essent, utrum non aliquis impostor hæc verba nequiter addidisset. Certè si sufficeret, in titulo vel in alia parte alicujus libri scriptum esse, eum esse Divinum & DEI Verbum, Turcæ de suo Alcorano, & Judæi de suo Thalmud possent esse infallibiliter certi, quòd ipsi habeant veram Scripturam Divinam. Unde etiam si in quibusdam Scripturæ locis dicatur, *Dominus locutus est*, & alia similia inveniantur, tamen impri-

mis talia verba non reperiuntur in omnibus libris, capitibus, sententijs (& de his redit quæstio, unde infallibiliter cognoscantur esse Verbum DEI) deinde non infallibiliter scitur, an hæc verba vel ex malitia vel ex infirmitate humana non fuerint apposita. Adde, quòd de his ipsis libris, in quibus simile quid legeretur, sit quæstio, an sint Divini: ergo hi libri non possunt esse Judex infallibilis; aliàs supponeretur id, quod est in quæstione.

Neque probare possunt 2. ex criterijs & indicijs, quæ reperiuntur in his determinatis libris: vel enim ista criteria sunt clara & evidentiæ? quòd evidenter falsum est, quia hæc lucem in his libris non tantum non vident Gentiles & Pagani, ac Judæi in libris Novi Testamenti, sed etiam viri doctissimi & sanctissimi ex Christianis non cernunt *clarè* hæc lucem, imò de quibusdam libris, quos Adversarij agnoscunt, uti est Epistola 2. Petri, Epistola 3. & 4. Joannis (ut fatentur ipsimet, & clarè testatur Eusebius l. 3. c. 25.) etiam Antiqui Patres dubitarunt. Vel sunt obscura & dubia? & sic non possunt parere *certitudinem infallibilem*, sed ad summum opinionem. Dein cur hæc lux & criteria non apparent Lutheranis in Epist. ad Hebræos, in Epist. S. Jacobi & S. Judæ, nec in Apocalypsi; apparet tamen Calvinistis, qui aliàs volunt esse fratres Lutheranorum, saltem aliqui?

Neque probare possunt 3. ex interno Spiritu & sensu propriæ conscientiæ, partim quia æquè vel magis incertum est, an iste Spiritus internus sit

fit illustratio Divina, quàm ipse Canon an sit Divinus; partim quia omnes alij eodem jure possunt dicere, se per internum Spiritum & conscientie sensum cognoscere oppositum: sic Turca dicit, sibi internum Spiritum dicere, non Biblia Christianorum, sed Alcoranum, Judæi, suum Thalmudum esse Scripturam à DEO inspiratam: sic Catholici possunt dicere, se ab interno spiritu discere, etiam libros Judith, Tobie, Sapientie, Ecclesiastici, Machabæorum esse Canonicos, Calvinista contra Lutheranos, etiam epistolas ad Hebræos, Iacobi, & Judæ esse Canonicas. Queso quomodo isti impugnari à vobis poterunt? Quid diceris pro vestro spiritu interno, quod alij non pari jure dicent pro suo? obsecro si quis in Canonem reciperet epistolam aliquam S. Pauli ad Laodicenses, Evangelium S. Bartholomæi, S. Barnabæ, S. Nicodemi &c. (hæc enim aliquando à quibusdam habebantur pro libris Canonicis) præsertim cum ipse Paulus ad Coloss. 4. mentionem faciat alicuius suæ epistolæ ad Laodicenses datæ; nunquid posset asserere pro suo asserto ipsam Scripturam, nempe Epistolam ad Coloss. æqualia criteria Scripturæ intrinseca, & insuper Spiritus interni testimonium? Quare ergo hanc epistolam, hæc Evangelia in Canonem non recipitis? Vid. de Spiritu hoc interno pag. 86.

16. Obijciunt. Nullus liber Antiqui Testamenti habendus est pro Canonico, qui 1. non est scriptus à Propheta, vel tempore Prophetarum. 2. Qui non est scriptus tali idiomate, quo tunc utebatur Ecclesia Judaica. 3. Qui non

citatur à Christo vel Apostolis, & insuper de Messia futuro nullam facit mentionem: sed libri Tobie, Judith, Sapientie, Ecclesiastici, Baruch, primus & secundus Machabæorum, non habent ista requisita: ergo non sunt Canonici. R. 1. & quarto, unde Adversarij certò constet, illos libros, qui has conditiones habent, esse Canonicos, & qui non habent, non esse Canonicos? R. 2. Et retorq. argum. in capitibus & sententijs singulorum librorum, quos ipsemet habent pro Divinis; non enim in omnibus capitibus & sententijs fit mentio de Messia de Christo, nec singula capita citantur à Christo vel Apostolis, multò minùs singule sententiæ, & tamen habentur pro Divinis. R. 3. N. M. N. m. N. C. Ratio negandi M. est, quia Adversarij prorsus gratis & sine ratione sufficienti has conditiones requirunt ad librum Canonicum Veteris Testamenti, ubi enim id scriptum est? Imò si primum membrum M. esset verum, neque liber Judicum & Ruth esset Canonicus; quis enim Prophetarum hos libros scripsit, vel eo tempore vixit? Dein si ad essentiam libri Canonici requiritur, ut tali idiomate scribatur, quod intelligat vulgus, ferè nullus erit liber Canonicus novi Testamenti, quia plerique scripti sunt idiomate Græco, quod vulgus Ecclesie Christianæ non intelligebat. Rursus si liber Canonicus veteris Testamenti debet facere mentionem Messie futuri, & citari à Christo vel Apostolis, neque Canonici erunt Ecclesiastes, Cantica, liber I. Regum, Ruth &c. Ipse Christus indicat, quod solum aliqui libri veteris Testamen-

menti de futuro Messia mentionem faciant, nimirum libri Moysis, Prophetarum, & Psalmorum, dum Luc. 24. ait: *Quoniam necesse est impleri omnia, quae scripta sunt in Lege Moysi, & Prophetis, & Psalmis de me.* Ratio negandi n. est 1. quia liber Baruch scriptus est lingua Hebraica, vel Chaldaica, item Tobia & Judith; imò & Ecclesiasticus & primus Machabæorum, licet postmodum in Græcam translati sint. Vid. P. Ott in suo libello Germ. de his libris contra Heideggerum Tigurinum.

2. Quia Baruch c. 3. v. ult. de DEO sic vaticinatur: *posthac in terris visus est*: ergo de Messia futuro mentionem facit. Eandem facit liber Sapientiae c. 2. v. 12. Alia igitur causa fuerit Sectarij expungendi memoratos 7. libros, scilicet *Tobia*, quia valde commendat efficaciam & meritum bonorum operum, *Judith*, quia laudat castitatem, jejunia, castigationes voluntarias corporis & festa: *Machabæorum*, quia approbat orationes pro defunctis &c. Quae nimis aperte repugnant doctrinae Aversariorum.

17. Urgent. In praesatis 7. libris continentur falsa, errores, absurda, pugnantia. Sit Auctor libri Machabæorum expresse veniam precatur errorum: ergo non sunt Canonici. R. N. A. quamvis enim contineantur quaedam captu difficilia, in speciem falsa, erronea, & inter se pugnantia, propterea tamen non debent rejici ex Canone; alias etiam 4. Evangelia rejicere oportebit, eò quod aliqua occurrant in speciem opposita, difficulter intelligibilia &c. ut expelluntur Interpretes, quorum non est

librum sacrum rejicere, si non statim allequantur omnia, sed majori industria laborare implorato diligenter lumine Divino, ut occurrentes nodos solvant, uti fecerunt SS. Patres, nominatim S. Augustinus, qui 4. egregios libros scripsit de *consensu Evangelistarum*, ostendens, nullam in ijs esse antilogiam, nisi apparenter fortè & apud imperitos. Sic pariter, quae occurrunt difficilia vel circa sensum, vel circa chronologiam, vel tropologiam &c. in his libris, satis explanantur ab Interpretibus & Scripturarijs, ad quos haec pertinent. Auctor libri Machabæorum non precatur veniam errorum contra veritatem, sed errorum circa stylum & orationem minus politam. Spiritus S. non alligatur ad elegantiam verborum & Styli, sed ipsa perinde est, sive Scriptor, quem dirigit, simplici sive sublimiori loquatur sermone, & cujusque indoli, capacitati naturali, & scribendi modo se accommodat. Ita tamen dirigit, ut Scriptor à vero deviare nequeat.

18. Replicant. Verus Ecclesia saltem dubitavit de his libris: ergo adhuc incertum est, an sint Canonici. A. P. Quia Patres Concilij Laodiceni, item S. Hieronymus, S. Melito, Athanasius, Origenes, & Eusebius eos excluderunt à Canone. R. 1. N. C. nam Ecclesia potest successu temporis magis edoceri à Spiritu S. sicut edoceta est v. g. de non rebaptizandis ijs, qui ab haereticis baptizati sunt, de quo antea erat dubium. R. 2. N. Ant. Quamvis enim quidam ex Patribus dubitarent ante intimatam sibi definitionem Ec-

Ecclesiæ, non tamen dubitavit tota Ecclesiæ. Concilium Laodicenum fuit tantum Particulare, nec à Pontifice aut à Concilio Generali approbatur. S. Hieron. postquam intellexit, librum Judith in Concilio Generali Nicæno fuisse declaratum pro Canonico, statim & ipse illum recepit, recepturus haud

dubiè & reliquos, si circa illos definitionem Ecclesiæ scivisset; dicit enim in præf. ad Judith: *quia hunc librum Synodus Nicæna in numerum SS. Scripturarum legitur computasse, ac quia vi postulationis vestre, imò exactioni.*

§. III.

Idem non possunt sufficienter probare versionem legitimam, nec puritatem S. Scripturæ.

19. Sciendum 1. Biblia originaliter scripta & edita fuisse tribus linguis, Hebraicâ, Græcâ, & Latinâ, quæ etiam propterea vocantur lingue *Sacræ*. Hebraicâ primitus conscripti sunt plerique libri veteris Testamenti. Græcâ libri novi Testamenti, exceptò Evangelio S. Matthæi & epistolâ ad Hebræos, quæ probabiliter originaliter scripta sunt linguâ Syriacâ, seu illâ Hebraicâ, quæ tempore Christi & Apostolorum erat in usu, nec ampliùs erat purè Hebraica, sed vocibus Chaldaicis permixta: item exceptò Evangelio S. Marci, quod probabiliter Romæ fuit primitus editum linguâ Latinâ. Hæ editiones primæ, ab ipsis Sacris Scriptoris profectæ, seu Authographa non ampliùs habentur, sed tantum transumpta, & versiones in alias linguas. De his

20. Sciendum 2. Versiones Bibliorum fuisse, & etiamnum esse plurimas. Ex Græcis versionibus, per quas Antiquum Testamentum ex Hebraico in Græcum idioma translaturum est, celeb-

res sunt Origenis, S. Luciani M. Theodotionis, Aquilæ &c. celeberrima autem illa, quæ dicitur *septuaginta interpretum*, quæ non sine miraculo & speciali DEI assistentia annis circiter 280. ante Christum Natum perfecta est. Iste tamen versiones veteris Testamenti (etiam 70. interpretum, quæ olim erat Authentica) progressu temporis vel malitiâ Judæorum & Hæreticorum, vel infirmitate describentium (nam propter defectum typi, qui primum circa annum Christi 1440. inventus est in Europa à Germanis, omnia describi calamo debebant) ita corruptæ sunt, ut tutum non sit, Latina Biblia nunc ad Græcum textum emendare, ut docet Bellarm. & alij.

Sciendum 3. ex Versionibus Latinis 21. eminere præ omnibus illam, quæ communiter appellatur *Vulgata*, quam S. Augustinus *Italiam*, S. Gregorius *Veterem* dixit. Tribuitur hæc versio vel editio *Vulgata* S. Hieronymo; quod verum est quoad Vetus Testamentum